

तेषाञ्च प्रियमन्विच्छन् द्यूतस्य च पराभवं । आर्त्तायनिरभिन्नघ्नः क्रुद्धः सौभद्रमभ्ययात् ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि द्रोणाभिषेकपर्वणि अभिमन्युपराक्रमे चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ बहूनि भुवि चित्राणि दन्दयुद्धानि सञ्जय । त्वयोक्तानि निशम्याहं स्पृहयामि सचक्षुषा ।

आश्चर्यभूतं लोकेषु कथयिष्यन्ति मानवाः । कुरुणां पाण्डवानाञ्च युद्धं देवासुरोपमं ।

न हि मे तस्मिन्स्तीह शृण्वतो युद्धमुत्तमं । तस्मादार्त्तायनेर्युद्धं सौभद्रस्य च शंस मे ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ सादितं प्रेक्ष्य घन्तारं शल्यः सर्व्वायसीं गदां । समुत्थित्य नदन् क्रुद्धः प्रचस्कन्द रथोत्तमात् ।

तं दीप्तमिव कालाग्निं दण्डहस्तमिवान्तकं । जवेनाभ्यपतद्भीमः प्रगृह्य महतीं गदां ।

सौभद्रोऽप्यशनिप्रख्यां प्रगृह्य महतीं गदां । एङ्गेहीत्यब्रवीच्छल्यं यत्नाद्भीमेन वारितः ।

वारयित्वा तु सौभद्रं भीमसेनः प्रतापवान् । शल्यमासाद्य समरे तस्यैव गिरिरिवाचलः ।

तथैव मद्रराजोऽपि भीमं दृष्ट्वा महाबलः । ससाराभिमुखस्तूर्णं शार्दूल इव कुञ्जरं ।

ततस्तूर्यनिनादश्च शङ्खानाञ्च सहस्रशः । सिंहनादश्च सञ्जज्ञे भेरीणाञ्च महास्वनः ।

पश्यतां शतशो ह्यासीदन्योऽन्यमभिधावतां । पाण्डवानां कुरुणाञ्च साधुसाध्विति निःस्वनः ।

न हि मद्राधिपादन्यः सर्व्वराजसु भारत । सोढुमुत्सहते वेगं भीमसेनस्य संयुगे ।

तथा मद्राधिपस्यापि गदावेगं महात्मनः । सोढुमुत्सहते लोके युधि कोऽन्या वृकोदरात् ।

पट्टैर्जाम्बूनदैर्बद्धा बभूव जनहर्षिणी । प्रजज्वाल तदा विद्धा भीमेन महती गदा ।

तथैव चरतो मार्गान् मण्डलानि च भागशः । महाविद्युत्प्रतीकाशा शल्यस्य शुशुभे गदा ।

तौ वृषाविव नर्दन्तौ मण्डलानि विचरतुः । आवर्त्तितगदाशृङ्गावुभौ शल्यवृकोदरौ ।

मण्डलावर्त्तमार्गेषु गदाविहरणेषु च । निर्व्विघ्नेषमभूद्युद्धं तयोः पुरुषसिंहयोः ।

ताडिता भीमसेनेन शल्यस्य महती गदा । साग्निज्वाला महारौद्रा तदा तूर्णमशीर्य्यत ।

तथैव भीमसेनस्य द्विषताऽभिहतगदा । वर्षाप्रदोषे खद्योतैर्वृता वृचदवावभौ ।

गदा क्षिप्ता तु समरे मद्रराजेन भारत । व्योमदीपयमाना सा सृष्टजे पावकं मुजः ।

तथैव भीमसेनेन द्विषते प्रेषिता गदा । तापयामास तत्सैन्यं महोक्ता पततो यथा ।

ते चैवोभे गदे श्रेष्ठे समासाद्य परस्परं । श्वसन्यौ नागकन्येव सृष्टजाते विभावसु ।

नखैरिव महाव्याघ्रौ दन्तैरिव महागजौ । तौ विचरतुरासाद्य गदाय्याभ्यां परस्परं ।

ततो गदाय्याभिहतौ क्षणेन रुधिरोक्षितौ । ददृशाते महात्मानौ पुष्पिताविव किंशुकौ ।

शुश्रुवे दिक्षु सर्व्वासु तयोः पुरुषसिंहयोः । गदाभिघातसंज्ञादः शक्राशनिरवोपमः ।

गदया मद्रराजेन सद्यदक्षिणमाहतः । नाकम्यत तदा भीमो भिद्यमान इवाचलः ।

तथा भीमगदवेगेस्ताड्यमानो महाबलः । धैर्यात्तद्राधिपस्तस्यैव वज्रैरिव गिरिर्हतः ।

आपेततुर्म्हावेगौ समुच्चितगदावुभौ । पुनरन्तरमार्गस्यैव मण्डलानि विचरतुः ।